

modsigelse, hvori Udvalget gør sig skyldig med Hensyn til Begrundelsen af dette Endringsforslag; først siges der, at det er naturligt at lade de smaa, de Interessenter, som ikke skulle have Laan paa over 15,000 Kr., være i en Afdeling for sig; der vil rimeligvis være en Frygt for at gaa i Kompagni med de større Laantagere, de større Risikøer, og af Hensyn hertil foreslaas der derfor principielt solidarisk Ansvar inden for hver Afdeling. Men saa i samme Aendring drøftes siges det: Det er dog nødvendigt, at de ikke helt udsøndres, for skulde den lille Industri have sine egne Kasseobligationer, saa vil der ikke være noget Menneske, der vil købe dem, fordi der er saa stor Risiko forbunden med dem, der skulle de støttes af de store. Jeg tror ganske vist, at den største Risiko er hos de smaa Gjendomme, og som den ærede Ordfører ganske rigtig udtalte: Der er en Tendens til at trykke de smaa industrielle Bedrifter, de kunne ikke rigtig bære sig. Det er muligt, det kan udvikle sig anderledes, det er muligt, at der vil være Plads for de smaa Industrier, men for Djeblykket tror jeg, Risikoer er størst der, og derfor siger jeg, det vil være en meget daarlig Tjeneste, man gør den lille Industri, naar man saaledes henviser den til en særlig Afdeling, for selv om den ved at gaa sammen med Hensyn til Kasseobligationerne med den store, kan faa en ordentlig Kurs paa sine Kasseobligationer, saa vil dog det solidariske Ansvar først og fremmest ramme dem, som ere Medlemmer af den lille Afdeling. De have meget bedre af at gaa sammen med de store, derved kommer der mere Fordeling af Risikoer med forskellige Chancer. Det er det, som maa være Principet for enhver Kreditforening, ligesom det er Principet for enhver Assurance, og et Hovedpunkt ved Kreditforeningsinstitutionen er netop denne indbyrdes Assurance, som gør, at de Tab, som kunne falde paa et enkelt Pant, ikke mærkes, fordi de fordeles paa den store Masse af de andre Deltagere.

Jeg vil altsaa med Hensyn til disse Forslag foreslaa ærede Medlemmer, at vi lade det blive ved Lovudkastet paa de Punkter, som navnlig Endringsforslagene Nr. 5 og 18 berøre. Jeg tror, at det høje Tings Flertal vil gøre vel i paa disse Punkter at følge Ministeren, der jo har vist sig at være saa særdeles sagkyndig og at have et saa klart Blik specielt med Hensyn til Kreditforeningsforholdene.

Ordføreren (Roch): Jeg skal ikke opholde det høje Tings Tid ret længe, men

der er dog enkelte Ting, som jeg nødvendigvis paa Flertallets eller Udvalgets Vegne maa svare paa. Idet jeg da først vender mig til den højtærede Minister, vil jeg i det hele takke ham for den Maade, hvorpaa han har stillet sig lige over for de forskellige af Udvalget og dets Flertal stillede Endringer. Der er egentlig kun to Punkter, hvor den ærede Minister er mindre fornøjet med Flertallets Stilling, nemlig Endringsforslagene Nr. 5 og Nr. 18. Med Hensyn til det første af disse Endringsforslag — altsaa Nr. 5 — Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang der skal tages Hensyn til de særlige Maskiner, er der jo egentlig ingen Forskellighed mellem den højtærede Ministers og Flertallets Opfattelse i alle de Tilfælde, hvor de løse Maskiner have en større Værdi end den paagældende Ejendom. Der følge vi samme Begrænsning som den højtærede Minister, d. v. s., vi reducere de løse Maskiners Værdi til Halvdelen af den faste Ejendoms Værdi. Derimod have vi jo haft en forskellig Opfattelse, naar vi tage det andet Tilfælde, at der i en Ejendom findes Maskiner til en mindre Værdi end den paagældende Ejendom. Der mene vi, at Reglen vil føre med sig, at disse løse Maskiner, som jo dog ikke — det kunne vi nok blive enige om — er det allerfineste Pant, ved Laanet blive tagne med i et langt større Forhold end i noget andet Tilfælde. Maa jeg blot holde mig til det Eksempel, som jeg nævnedes før. Vi have en Ejendom, hvor Ejendommen og de faste Maskiner, Kraftmaskinerne, ere ansatte til 200,000 Kr., og deri findes særlige Maskiner til 100,000 Kr. Der vil altsaa efter den højtærede Ministers Forslag Burderingssummen være 300,000 Kr., og hvis man gaar lige til Halvdelen, vil der i denne Ejendom kunne laanes 150,000 Kr. Ser man nu efter, hvilket Pant der er for disse 150,000 Kr., viser det sig, at der paa selve Ejendommen med det faste Tilbehør er laant 100,000 Kr., og paa de løse Maskiner 50,000 Kr., og det er efter vor Mening for meget for de sidste Bedkommende. Det ærede Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen) spurgte, hvorfor vi havde stillet denne dobbelte Begrænsning. Det er i Foreningens velforstaede Interesse, thi vi tro ikke, at det vil være medvirkende til at hæve denne Kreditforenings Anseelse i Børsverdenen, at det kan siges om den, at den overhovedet tager Pant i løse Maskiner indtil Halvdelen af deres Værdi; og det er derfor, at vi mene, at der aldrig skulde kunne gives højere Laan i løse Maskiner end $\frac{1}{2}$ af deres Værdi. Hvis der, i det Eksempel, som jeg opstillede, paa løse Maskiner til 100,000 Kr.'s Værdi, som findes i en Ejen-